

Dobrý den, pane doktore, prosím mohl byste pro členy Moloss Clubu CZ zodpovědět pár otázek?

1. Jak určit správný den krytí feny? Kdy, pokud vůbec, je vhodné krytí zopakovat? Zvyšuje se tzv. překrytím, pravděpodobnost zabřeznutí feny a ovlivňuje to počet štěňat ve vrhu?

Při termínování krytí je vhodné vycházet z chování feny během hárání, charakteru výtoku, svolnosti k páření atd. Nejpřesnější metodou pro stanovení optimální doby na krytí je stanovení koncentrace progesteronu v periferní krvi. Další možností je posouzení stěru z pochvy, případně sonografické vyšetření vaječnicků.

Pokud se provádí opakované krytí, tak je vhodný interval 48 hodin. Překrytím se zvyšuje pravděpodobnost zabřeznutí, zvláště v situacích kdy není fena dobře načasovaná anebo má pes horší kvalitu ejakulátu. Opakovaným krytím se díky tomu může zvýšit úspěšnost zabřeznutí i počet štěňat ve vrhu.

2. Může chovatel nějakým způsobem podpořit zabřeznutí feny, například podáváním vitamínů, stravou a zátěží?

Nejdůležitějším faktorem pro úspěšné zabřeznutí je krytí ve vhodném termínu. Samozřejmě, že i ostatní faktory hrají určitou roli, ale ne tak významnou. Vycházím z toho, že chovné feny jsou v dobré fyzické a psychické kondici a mají zajištěnou optimální výživu i zátěž.

3. Jako první jste v ČR zavedl endoskopicky asistovanou transcervikální inrauterinní inseminaci u fen, jaký je úspěch zabřezávání fen po přirozeném krytí a inseminačním krytí?

Pokud jsou feny v dobrém zdravotním stavu, bez výrazných obtíží s pohlavní aktivitou a jsou kryté/inseminované v optimální dobu plodným psem, tak se úspěšnost zabřezávání po krytí i po intrauterinní inseminaci nativním semenem pohybuje kolem 85 – 90 %.

4. Naváží na předchozí otázku a ještě ji doplním o dotaz na úspěšnost zabřeznutí po použití chlazeného, mraženého či čerstvě odebraného spermatu psa?

Obecně jsou při použití konzervovaného ejakulátu výsledky zabřezávání nižší, z důvodu horší kvality spermií než je tomu u nativního ejakulátu a pohybuje se kolem 60 – 80 %.

5. Může majitel psa nějak pomoci zlepšit kvalitu spermatu krycího psa např. vitamínovými preparáty, stravou nebo zátěží psa?

Při optimální výživě a zátěži si nemyslím, že je potřeba podávat další preparáty.

6. Za jak dlouho po krytí se obnoví psovi sperma, aby bylo dostatečně kvalitní pro další krytí?

U psa se tvoří spermie neustále a ten se může použít na krytí i několik dní po sobě bez výrazného negativního vlivu na kvalitu ejakulátu. Při ejakulaci se totiž neuvolní veškeré zásoby spermií, které jsou uloženy v nadvarletí. Samozřejmě při častějším využití je potřeba zajistit několikadenní oddych na „doplnění“ zásob spermií.

7. Poslední dobou se mi zdá, že stoupá počet psů s problémy s prostatou, myslíte si to také? Čím to je to způsobené, případně máte nějaké doporučení jak tomu předcházet?

Problémy s prostatou měli psi vždy, ale majitelé to v minulých obdobích moc neřešili. Další významnou roli hraje výrazné zvýšení délky života psů za posledních 20 let, a tudíž větší výskyt těchto problémů ve vyšším věku. Bohužel jedinou prevencí je kastrace.

8. V jakém věku by u štěňátek měla být již sestouplá varlata a co dělat, když v tomto věku ještě sestouplá nejsou?

Fyziologicky sestupují varlata u psů ve stáří 10 – 14 dní po porodu. Každopádně by měla být v době odstavu již dobře fixovaná v šourku. Pozdější sestup již není úplně v pořádku, i když k němu dochází. Jelikož se jedná o dědičnou vadu, tak medikamentózní ošetření není úplně vhodné. My doporučujeme u kryptorchidních jedinců jejich kastraci do stáří 4 let, a to z důvodu vyššího rizika nádorových změn na sestouplém varleti.

9. Jak z vlastní zkušenosti, tak i z funkce kontrolora vrhu pro klub, eviduji velmi časté císařské řezy u našich moloss fen. Je to tím, že mívají velká štěňata, či často velmi početné vrhy, nebo jaký je Váš názor na větší četnost císařských řezů u velkých/obřích plemen?

Určitě významnou roli hraje velikost štěňat a jejich počet. S tím může být spojena horší schopnost dělohy se během porodu kontrahovat a tyto štěňata vytlačit.

10. Jaký je Váš názor na dědičnost rozmnožovacích pudů? U spousty plemen se vyskytuje čím dál více psů, kteří nemají zájem krýt a feny co se nechtějí nechat přirozeně nakrýt.

Mimo další faktory i zde hraje dědičnost určitou roli. Obecně by se tato zvířata s poruchami chování během krytí neměla používat k chovu.

MVDr. Roman Vitásek Ph.D.

Klinika chorob psů a koček

Vedoucí oddělení reprodukce

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno

Palackého tř. 1946/1, 612 42 Brno

VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÁ UNIVERZITA BRNO